

TEXT: Josef Bučko, Lucie Martinková

Palmy v Posázaví

BAZÉN NA ČESKÉ ZAHRADE UŽ NENÍ NIČÍM NEOBVYKLÝM. CO TAKHLE VYSADIT K NĚMU JEŠTĚ PÁR PALEM A TROPICKÝ RÁJ JE DOMA...

Květenství palmy *Chamaerops humilis*, která se u nás hojně používá jako mobilní zeleň

Palmy náleží k čeledi arekovitých, do které patří více než 3 000 druhů, řazených do asi 236 rodů. Rostou v tropických nebo subtropických oblastech, pouze několik málo ve Středozeří.

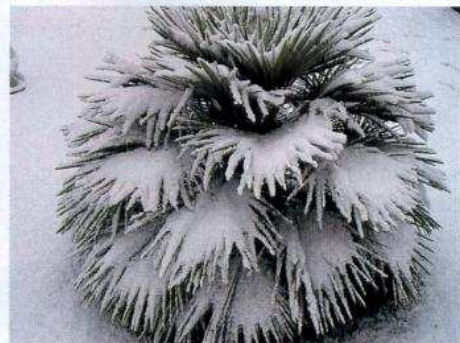
Většina druhů je domácí na území Amazonky a v indomalajském souostroví. Palmy se vyskytují v tropických deštných lesích, jejich domovem jsou i savany, stepi, pouště a mořská pobřeží.

Pouze málo jich snáší mráz, jen malý počet druhů je i ve své domovině vystaven déletrvajícím obdobím mrazu a sněhu (*Trachycarpus fortunei*, *T. takil*, *Chamaerops humilis*, *Jubaea chilensis* atd.). Pro svoji otužilost se tyto druhy osvědčily v kultivaci i ve středoevropském podnebí a staly se okrasou zahrad od Švédska až po Rakousko.

Nejvhodnější palmou pro pěstování volně v našich podmínkách je každopádně *Trachycarpus fortunei*. Jedná se o atraktivní palmu původem ze severovýchodní Číny. Má velké vějířovité listy až 110cm v prů-

měru, štíhlý ale masivní ochlupený kmen a dorůstá výšky kolem 10 metrů. Její odolnost proti mrazu je velmi vysoká a pohybuje se u vzrostlých a dobře zakořeněných jedinců v rozmezí -14 až -17 °C.

Trachycarpus wagnerianus – kultivar pocházející z Japonska – má stejnou odolnost vůči mrazu jako předcházející *fortunei*, ale pro své tuhé a velmi malé vějířovité listy o průměru 55 až 70cm je daleko

Šance na přežití zvýšíte volbou stanoviště na místě chráněném před severními větry

FOTO: JOSEF BUČKO A ARCHIV

Je-li rostlina *Trachycarpus fortunei* silná, zdravá a dobře zakořeněná, přežije i mrazy okolo $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$

odolnější vůči silným větrům, námraze a tíže sněhu. Jeho nevýhodou jsou ale zatím dosti vysoké pořizovací náklady vzrostlejších jedinců.

Další velmi odolnou, ale ne příliš pěstovanou palmou je *Rhapidophyllum hystrix*, pocházející z jihovýchodu USA. Bohužel špatně snáší naše vlhké zimní klima, navíc má vcelku malý vzrůst (podobně je tomu u *Nannorrhops ritchiana* a *Sabal minor*).

Další krásky

Mezi palmami se zpeřenými listy odolává mrazům kromě datlovníku rod *Butia*, vůbec nejodolnější je pak *Jubaea chilensis*, která je zároveň jednou z nejmohutnějších. V Evropě si v poslední době získává velkou oblibu, přestože pořizovací náklady jsou značné. S obrovskými náklady je potřeba počítat i u překrásné palmy *Thrinax campestris*. Pochází ze suchých horských oblastí Argentiny. Vyznačuje se krátkými, tuhými, šedomodrými listy a mohutným kmenem a za dodržení

V nížinných oblastech republiky jsou podmínky k vytvoření palmových hájků příznivější

Trachycarpus fortunei během období vegetačního růstu vytvoří 12 až 15 listů

suchých podmínek snese mrazy až do $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$. Velmi atraktivní je také takzvaný modrý chamareops (*Chamareops v. cerifera*) s modrostříbrnými listy.

Pozor na srdce

Všechny palmy jsou choulostivé na přemokření listového srdce, proto je vhodné je před studeným vlhkem chránit (menší mrazy „nasucho“ a přízemní mrazíky rostlinám vůbec nevadí). Nejlépe je palmu zakrýt průsvitným (nikoli průhledným) materiálem, který sníh a vodu nepropustí, ale dovolí rostlině dýchat (např. bílý textilní materiál Kortexin, k dostání v prodejnách Řempe, Kutil a podobně). V tuhých mrazech se doporučuje palmu na nezbytnou dobu (maximálně týden) zabalit neprodyšně. ■

I mezi jukami se najdou jedinci odolní vůči mrazu. Podmínkou je slunné a suché stanoviště.